

JURISPRUDENTIENIEUWSBRIEF • BESTUURSRECHT

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, team bestuursrecht

Externe email redactieJnB@rechtspraak.nl

Telefoon 088 361 1020

Citeertitels JnB 2026

Inhoud

In deze Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht vindt u de volgende onderwerpen:

Handhaving	2
Omgevingsrecht	2
Omgevingswet	2
Wabo	7
Natuurbescherming	8
Bijstand	13
Sociale zekerheid overig	14
Bestuursrecht overig	15
Arbeid vreemdelingen	15
Toeslagen	15
Verordeningen	16
Vreemdelingenrecht	17
Asiel	17
Regulier	19
Richtlijnen en verordeningen	21
Toezicht en vrijheidsontneming	23
Vreemdelingenbewaring	24

De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht (JnB) komt – uitgezonderd in vakantieperiodes – elke week uit en bevat een selectie van de meest actuele en belangrijkste bestuursrechtelijke jurisprudentie. De uitspraken worden per (deel) rechtsgebied aangeboden. Door in de inhoudsopgave op het onderwerp van voorkeur te klikken komt u direct bij de uitspraken op het desbetreffende rechtsgebied. De essentie van de uitspraak wordt beknopt weergegeven in koptekst en samenvatting. De link onder de uitspraak leidt door naar de volledige tekst van de uitspraak.

Handhaving

Jnb 2026, 523

MK Rechtbank Midden-Nederland, 01-05-2026, [ECLI:NL:RBMNE:2026:2092](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Dronten (het college), verweerder.

Activiteitenbesluit milieubeheer (Activiteitenbesluit)

HANDHAVING. WINDTURBINES. GELUID. OVERTREDING. Afwijzing handhavingsverzoek windturbines. Het college heeft i.c. onvoldoende zorgvuldig onderzocht of sprake is van een overtreding van de geluidsnormen. In de rechtspraak is aanvaard dat gesimuleerde bronvermogens worden gebruikt voor de beoordeling van een vergunningaanvraag. Als het zoals hier gaat om toezicht op de naleving van de gestelde voorschriften en/of normen, zal het college moeten controleren of in de praktijk ook daadwerkelijk aan die voorschriften en/of normen wordt voldaan. Daarbij is de rechtbank zich er van bewust dat het meten van geluid ingewikkeld is en dat er een jaarnorm geldt, maar de windturbines zijn inmiddels opgericht en al geruime tijd in werking. Het moet dus mogelijk zijn om meer inzicht te krijgen in de geluidsbelasting door een onderzoek met daadwerkelijke metingen van het geluid van de windturbines. Nu er in het geheel geen geluidmetingen zijn uitgevoerd, is conclusie van het college dat de door de windturbines veroorzaakte geluidsniveaus niet hoger zijn dan de in het Activiteitenbesluit genoemde grenswaarden te voorbarig. Het college moet een nader representatief geluidsonderzoek doen en op grond van de resultaten uit dat onderzoek moet het college vervolgens beoordelen of al dan niet aanleiding bestaat handhavend op te treden.

[Naar inhoudsopgave](#)

Omgevingsrecht

Omgevingswet

JnB 2026, 524

MK Rechtbank Den Haag, 11-05-2026, [ECLI:NL:RBDHA:2026:10791](#)

staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (voorheen: de minister voor Natuur en Stikstof), verweerder.

VWEU 3, 4, 38,

Basisverordening 1, 6, 7, 11

Habitatrichtlijn 6

Omgevingswet 1.5, 5.1

Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) 11.1, 11.16

OMGEVINGSWET. HANDHAVING. OVERTREDING. Afwijzing handhavingsverzoek. Artikel 11.16, aanhef en onder b, van het Bal vormt een ingrijpende beperking van de ruimte om aanvullende maatregelen te treffen om te voldoen aan de Habitatrichtlijn, nu deze bepaling visserij-activiteiten die onderwerp zijn van het GVB [gemeenschappelijk visserijbeleid] en die plaatsvinden in de EEZ [Nederlandse exclusieve economische zone] op voorhand geheel uitzondert van de vergunningplicht voor een Natura 2000-activiteit. Dat betekent dat die activiteiten nu mogen plaatsvinden, terwijl geen passende beoordeling is gemaakt van de

effecten daarvan. Een dergelijke categorische uitzondering van het verbod om een project niet eerder toe te staan dan nadat de zekerheid is verkregen dat dit de natuurlijke kenmerken van het betrokken gebied niet zal aantasten, verdraagt zich naar het oordeel van de rechtbank niet met artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn. Dat betekent dat artikel 11.16, onder b, van het Bal in strijd is met artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn en om die reden onverbindend moet worden verklaard. Nu artikel 11.16, onder b, van het Bal onverbindend moet worden geacht, heeft verweerder deze bepaling ten onrechte ten grondslag gelegd aan het bestreden besluit. De onverbindendheid van artikel 11.16, onder b, van het Bal brengt mee dat de visserij-activiteiten waarop het handhavingsverzoek betrekking heeft, niet mogen plaatsvinden zonder omgevingsvergunning. Artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder e, van de Omgevingswet is op deze visserij-activiteiten onverkort van toepassing.

Bij deze uitspraak is een [nieuwsbericht](#) ("Staatssecretaris moet nieuw besluit nemen over handhaving bodemberoerende visserij Doggersbank) uitgebracht.

JnB 2026, 525

Rechtbank Gelderland, 01-05-2026, [ECLI:NL:RBGEL:2026:3432](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Nijmegen.

Omgevingswet (Ow) 5.1 lid 1 onder a

Omgevingsplan Nijmegen 22.1, 22.22, 22.27, 22.28, 22.36

Facetbestemmingsplan archeologie 2023 (facetbestemmingsplan)

OMGEVINGSWET. HANDHAVING. VERGUNNINGVRIJ. VOORRANGSBEPALING

OMGEVINGSPLAN. Last onder dwangsom grondwerkzaamheden voor bouw serre. In de voorrangsbepaling in artikel 22.1, eerste lid van het omgevingsplan staat kort samengevat dat als de regels van de bruidsschat in strijd zijn met het facetbestemmingsplan, de regels van het facetbestemmingsplan in de meeste gevallen voorgaan. De grondwerkzaamheden zijn niet vergunningvrij op grond van de bepalingen van het omgevingsplan. Eisers hebben ook niet aangetoond dat er geen archeologische waarden meer aanwezig waren, zodat eisers een vergunning nodig hadden. EVENREDIGHEID. GELIJKHEIDSBEGINSEL.

VERTROUWENSBEGINSEL. Uit het dossier blijkt dat er bij de gemeente onduidelijkheid bestond over de toepassing van het omgevingsplan en het facetbestemmingsplan. De onduidelijkheid zag op de vraag of dit door de gemeenteraad vastgestelde bestemmingsplan door de bruidsschat opzij werd gezet. Dat ook binnen de gemeente over die landelijke regelgeving onduidelijkheid bestond, is onvoldoende voor een geslaagd beroep op het vertrouwensbeginsel.

[...] 8.2. Eisers hebben geen punt gemaakt van de vraag welke van de twee verbodsbepalingen gehanteerd moet worden. De rechtbank ziet ook geen aanleiding om daar verder op in te gaan omdat het duidelijk is dat ofwel beide verbodsbepalingen, ofwel één van die bepalingen van toepassing is en de gronden die eisers aanvoeren in gelijke mate van toepassing zijn op beide verbodsbepalingen. Eisers voeren namelijk aan dat aan de verbodsbepalingen van het facetbestemmingsplan geen waarde toekomt omdat het bouwplan en de grondwerkzaamheden op grond van de bruidsschat van het omgevingsplan vergunningvrij zijn. [...]

8.3. Dit betoog slaagt niet. In artikel 22.22 van het omgevingsplan is kort samengevat bepaald dat regels over het verrichten van archeologisch onderzoek voor een bouwactiviteit of het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of een werkzaamheid, niet van toepassing zijn als die activiteit

betrekking heeft op een oppervlakte van minder dan 100 m², of een afwijkende andere oppervlakte als die in het bestemmingsplan is opgenomen. Ten eerste volgt uit het facetbestemmingsplan dat bij de bestemming “Waarde - Archeologie 1” voor alle activiteiten waarbij sprake is van een bodemingreep, hoe beperkt ook, een omgevingsvergunning nodig is. Dit is anders bij de bestemmingen “Waarde - Archeologie 2” en “Waarde - Archeologie 3” waar wel een aantal m² is opgenomen waarbinnen geen omgevingsvergunning nodig is. In de zin van artikel 22.22 van het omgevingsplan geldt binnen de bestemming “Waarde – Archeologie 1” dus een afwijkende oppervlakte, namelijk 0 m², zodat geen sprake is van strijd met dit artikel.

Ten tweede is van belang dat als wél sprake zou zijn van strijd met artikel 22.22 van het omgevingsplan, sprake zou zijn van strijd tussen die bepaling en de bepalingen in het facetbestemmingsplan. Op dat moment wordt de voorrangsbepaling in artikel 22.1, eerste lid van het omgevingsplan van belang.⁴ In die voorrangsbepaling staat kort samengevat dat als de regels van de bruidsschat in strijd zijn met het facetbestemmingsplan, de regels van het facetbestemmingsplan in de meeste gevallen voorgaan. Artikel 22.22 valt onder deze hoofdregel, zodat in dit geval de verbodsbepalingen van het facetbestemmingsplan voorrang krijgen en blijven gelden. In zoverre is dus geen sprake van omgevingsvergunningvrije activiteiten.

8.4. Ditzelfde geldt voor artikel 22.27 van het omgevingsplan, waarin criteria zijn opgenomen wanneer een bijbehorend bouwwerk zonder omgevingsvergunning mag worden gebouwd. Ook voor artikel 22.27 geldt de hoofdregel dat bij strijdigheid het facetbestemmingsplan voorgaat. Artikel 22.27 doet daarom dus al niet af aan de tegengeworpen verbodsbepaling. Daarbij heeft het college er ook terecht op gewezen dat in artikel 22.28, vierde lid, van het omgevingsplan een uitzondering is opgenomen op het omgevingsvergunningvrije bouwen. Daarin is bepaald dat artikel 22.27 niet van toepassing is als in het tijdelijke deel van het omgevingsplan regels zijn gesteld als bedoeld in artikel 22.22 van het omgevingsplan, tenzij, onder meer, dat tijdelijke deel een verbod bevat om grondwerkzaamheden die nodig zijn voor het verrichten van de bouwactiviteit zonder omgevingsvergunning te verrichten. Uit de toelichting bij deze bepaling volgt dat bedoeld is dat een eventuele vrijstelling voor een vergunning om te bouwen, een bestaande vergunningplicht voor de grondwerkzaamheden wegens archeologische onderzoek, onverlet laat. De toelichting bij de bruidsschat verwijst daarbij naar de hiervoor al aangehaalde uitspraak van de Afdeling van 11 juni 2014. Het college heeft dan ook terecht overwogen dat uit (deze toelichting bij) de bruidsschat volgt dat de grondwerkzaamheden ten behoeve van de bouw van de serre sowieso niet onder de werking van artikel 22.27 van het omgevingsplan vallen.

8.5. Nu de grondwerkzaamheden niet onder vrijstelling van artikel 22.27 van het omgevingsplan vallen, vallen ze evenmin onder de werking van artikel 22.36 van het omgevingsplan. Dat artikel ziet namelijk op de in artikel 22.27 van het omgevingsplan bedoelde gevallen. Nu artikel 22.27 niet op de grondwerkzaamheden ziet, slaagt het beroep op artikel 22.36 ook niet.

8.6. Het voorgaande betekent dat de grondwerkzaamheden niet vergunningvrij zijn op grond van de bepalingen van het omgevingsplan.

[...] 14.1. De rechtbank stelt vast dat uit het dossier blijkt dat er bij de gemeente onduidelijkheid bestond over de toepassing van het omgevingsplan en het facetbestemmingsplan. Dit is ook naar eisers toe geuit. Eisers hebben daarom langere tijd in onzekerheid verkeerd over hun situatie. De rechtbank merkt daarbij wel op dat deze onduidelijkheid niet zozeer was gelegen in het facetbestemmingsplan. Dat schrijft duidelijk voor dat bij deze bestemming voor alle grondwerkzaamheden, al dan niet in combinatie met bouwactiviteiten, archeologisch onderzoek nodig is. De onduidelijkheid zag op de vraag of dit door de gemeenteraad vastgestelde

bestemmingsplan door de bruidsschat opzij werd gezet. Dat ook binnen de gemeente over die landelijke regelgeving onduidelijkheid bestond, is onvoldoende voor een geslaagd beroep op het vertrouwensbeginsel. Dat de adviseur rechtsbescherming zou hebben aangegeven dat geadviseerd is om de last onder dwangsom in te trekken kan niet worden aangemerkt dat als een on dubbelzinnige toezegging van een daartoe bevoegde ambtenaar dat zonder omgevingsvergunning gebouwd mocht worden. Daarbij wijst de rechtbank erop dat een wijziging van de grondslag van een last onder dwangsom in de beslissing op bezwaar mogelijk is omdat de bezwaarschriftenprocedure een algehele heroverweging van het primaire besluit inhoudt.⁶ In de bezwaarschriftenprocedure kunnen daarom gemaakte fouten worden hersteld. Het college heeft weliswaar een andere grondslag aan de last onder dwangsom ten grondslag gelegd, dit maakt de gevolgen van het primaire besluit niet anders.

[...] 16. Gelet op voorgaande oordeelt de rechtbank dat geen sprake is van schending van de beginselen van behoorlijk bestuur en dat er voor het college geen grond was om af te zien van handhaving. [...]

JnB 2026, 526

Rechtbank Overijssel, 29-04-2026, [ECLI:NL:RBOVE:2026:2351](#)

college van burgemeester en wethouders van Steenwijkerland, verweerder (het college).

Omgevingswet 5.1 lid 1 onder a

OMGEVINGSWET. OMGEVINGSVERGUNNING. Verlenen omgevingsvergunning verhuizing coffeeshop. Voor zover het college met de verleende omgevingsvergunning heeft beoogd om het Omgevingsplan gemeente Steenwijkerland zo te wijzigen dat daarin het perceel tevens de functieaanduiding ‘horeca tot en met categorie 2’ heeft gekregen, kan dat niet. Artikel 5.1, eerste lid, onder a, van de Ow bepaalt dat het verboden is zonder omgevingsvergunning een omgevingsplanactiviteit te verrichten. Daarbij moet het gaan om een concrete activiteit. Het wijzigen van het omgevingsplan is een bevoegdheid van de gemeenteraad en daarvoor geldt een andere procedure. Voor zover het college met de omgevingsvergunning heeft beoogd om het omgevingsplan te wijzigen, is dat besluit dan ook onbevoegd en op een onjuiste grondslag genomen en kan dat niet in stand blijven.

JnB 2026, 527

MK Rechtbank Overijssel, 24-04-2026, [ECLI:NL:RBOVE:2026:2299](#)

college van gedeputeerde staten van Overijssel, hierna: het college.

Omgevingswet 5.1 lid 2 onder g

Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) 11.54 lid 1 aanhef en onder a

Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) 8.74I

OMGEVINGSWET. OMGEVINGSVERGUNNING. REEWILDBEHEERPLANNEN.

WERKPLANNEN. Het college heeft omgevingsvergunningen voor populatiebeheer van reeën met gebruik van geweer mogen verlenen, reewildbeheerplannen mogen vaststellen en werkplannen mogen goedkeuren. Het college heeft daarbij gehandeld binnen de kaders van het geldend wettelijk stelsel en voldoende is onderbouwd dat het afschot van reeën noodzakelijk is in het belang van de verkeersveiligheid. Ook is toereikend gemotiveerd dat geen andere bevredigende alternatieve oplossingen voorhanden zijn. Het kan niet de bedoeling van de wetgever zijn geweest om toepassing van artikel 8.74I van het Bkl te beperken tot situaties als omschreven in artikel 16 van de Habitatrictlijn omdat artikel 8.74I

van het Bkl in dat geval zinledig zou zijn. Niet valt in te zien waarom de door het college gehanteerde werkwijze, waarbij uitwerking plaatsvindt in reewildbeheerplannen en in werkplannen die zelf geen deel uitmaken van de verleende omgevingsvergunning, niet geoorloofd zou zijn.

[...] 4.4.2. De rechtbank overweegt dat uit het systeem van de wet niet volgt dat deze wijze van vergunningverlening, waarbij afschot van reeën plaatsvindt op basis van reewildbeheerplannen en van jaarlijks vast te stellen werkplannen, niet geoorloofd is. Zoals door het college is toegelicht, stelt de verleende omgevingsvergunning de kaders waarbinnen reeën kunnen worden afgeschoten. Verdere uitwerking vindt plaats in de reewildbeheerplannen en in de werkplannen die zelf geen deel uitmaken van de verleende omgevingsvergunning. Op deze wijze kan maatwerk worden geleverd en kan jaarlijks per werkgebied van een WBE worden bekeken welk afschot op dat moment passend is gelet op de populatiegrootte van de reeën en de lokale omstandigheden. De rechtbank acht voor de aanvaardbaarheid van deze werkwijze van belang dat zowel tegen de vaststelling van reewildbeheerplannen als tegen de goedkeuring van de jaarlijks vast te stellen werkplannen rechtsmiddelen kunnen worden aangewend. De rechtbank voelt zich in deze opvatting gesterkt door de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling) van 27 november 20192, waarin, net als in deze zaak, sprake was van vergunningverlening met daarnaast jaarlijks op te stellen werkplannen van de WBE's voor het populatiebeheer van reeën.

[...] 4.7.1. De stichtingen stellen zich op het standpunt dat het beoordelingskader zoals dat geldt bij soorten waarop de Habitatrictlijn (Ri. 92/43) onverkort van toepassing is op vergunningverlening voor afschot van dieren die behoren tot soorten genoemd in bijlage IX, onder A, bij het Bal, met toepassing van artikel 8.74l van het Bkl. De stichtingen hebben in dit verband gewezen op de Nota van Toelichting bij het Aanvullingsbesluit natuur omgevingswet (hierna: Aanvullingsbesluit) waarbij een aantal bepalingen van het Bkl is gewijzigd.

4.7.2. De rechtbank overweegt dat de inhoud van de Nota van Toelichting bij het Aanvullingsbesluit niet bindend is. Dat betekent dat het toepassingsbereik van de Habitatrictlijn niet door middel van een Nota van Toelichting kan worden uitgebreid. Wel kan de Nota van Toelichting een rol spelen bij de uitleg van artikel 8.74l van het Bkl. De rechtbank is van oordeel dat de bedoeling van de wetgever niet kan zijn geweest om toepassing van artikel 8.74l van het Bkl te beperken tot situaties als omschreven in artikel 16 van de Habitatrictlijn omdat artikel 8.74l van het Bkl in dat geval zinledig zou zijn.

[...] 4.9.1. Naar aanleiding van het standpunt van het college dat de activiteit nodig is omdat sprake is van een reëel gevaar voor de openbare veiligheid, als bedoeld in artikel 8.74l, eerste lid, onder b, sub 3°, van het Bkl, en dat de activiteit nodig is in het algemeen belang, als bedoeld in artikel 8.74l, eerste lid, onder b, sub 13°, van het Bkl, oordeelt de rechtbank dat de verkeersveiligheid onder de reikwijdte van deze bepalingen valt. Wel ligt het op de weg van het college om aannemelijk te maken dat sprake is van een relatie tussen het afschieten van reeën en de beoogde verbetering van de verkeersveiligheid.

4.9.2. De rechtbank is van oordeel dat het college voldoende aannemelijk heeft gemaakt dat de verkeersveiligheid in gevaar komt door aanrijdingen met reeën en dat sprake is van een relatie tussen het afschieten van reeën enerzijds en de verbetering van de verkeersveiligheid anderzijds.

[...]

[...] 5.1. Ten aanzien van de stelling dat door de vaststelling van de reewildbeheerplannen en de goedkeuring van de werkplannen de vergunningverlening is uitgekleeft, overweegt de rechtbank, onder verwijzing naar wat hiervoor onder 4.4.2 is overwogen, dat niet valt in te zien waarom de door

het college gehanteerde werkwijze, waarbij uitwerking plaatsvindt in reewildbeheerplannen en in werkplannen die zelf geen deel uitmaken van de verleende omgevingsvergunning, niet goedgekeurd zou zijn. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Wabo

JnB 2026, 528

ABRS, 13-05-2026, [ECLI:NL:RVS:2026:2617](#)

college van burgemeester en wethouders van Noordenveld.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

WABO. HANDHAVING. Weigering handhavend optreden tegen opslag grasbalen. In geschil is of op de gronden met de bestemming "Agrarisch - Agrarisch Bedrijf" de uitoefening van (activiteiten van) meerdere agrarische bedrijven in het bouwvlak zijn toegestaan. I.c. is de planregel op zichzelf bezien niet duidelijk over hoeveel bedrijven op het hier aan de orde zijnde perceel mogen worden uitgeoefend. De betekenis van de bepaling wordt ook niet duidelijk als deze wordt gelezen in samenhang met artikel 6.1 van de planregels. Daarom komt betekenis toe aan de plantoelichting. Uit de toelichting wordt afgeleid dat het de bedoeling is geweest dat op gronden met de bestemming "Agrarisch - Agrarisch Bedrijf" en de aanduiding "bouwvlak" maar één agrarisch bedrijf mag worden uitgeoefend. Hieruit vloeit voort dat ook maar één agrarisch bedrijf agrarische activiteiten mag uitoefenen.

[...] 7.2. In geschil is of op de gronden met de bestemming "Agrarisch - Agrarisch Bedrijf" de uitoefening van (activiteiten van) meerdere agrarische bedrijven in het bouwvlak zijn toegestaan.

7.3. Het college heeft zich op het standpunt gesteld dat binnen het bouwvlak de vestiging van maar één agrarisch bedrijf is toegestaan. Door het tijdelijk plaatsen van grasbalen is evenwel geen sprake van het vestigen van een tweede bedrijf binnen het bouwvlak. De opslag van grasbalen is op grond van het bestemmingsplan een toegestane agrarische activiteit, aldus het college.

De rechtbank heeft geoordeeld dat uit de planregels niet volgt dat maar één agrarisch bedrijf per perceel is toegestaan. Zij heeft bij de uitleg van artikel 4.1 van de planregels betekenis toegekend aan artikel 6.1 van de planregels en concluderend overwogen dat in artikel 4.1 geen beperkingen zijn gesteld aan het aantal bedrijven dat per perceel wordt uitgeoefend. Het college heeft zich daarom volgens de rechtbank niet op het standpunt kunnen stellen dat er op het perceel maar één agrarisch bedrijf mag worden uitgeoefend. De rechtbank heeft hierin reden gezien het besluit op bezwaar te vernietigen. Zij heeft aanleiding gezien de rechtsgevolgen van het besluit in stand te laten, omdat het college zich terecht op het standpunt heeft gesteld dat de opslag van grasbalen niet in strijd is met de bestemming en het handhavingsverzoek dus terecht heeft afgewezen.

7.4. De Afdeling stelt voorop dat artikel 4.1, aanhef en onder a, van de planregels niet spreekt over het vestigen van het agrarisch bedrijf, maar van de uitoefening van het agrarisch bedrijf. De rechtbank heeft daar ook terecht op gewezen. In de tekst van deze bepaling wordt 'het agrarisch bedrijf' in enkelvoud gebruikt. Dit duidt erop dat een beperking is gesteld aan het aantal bedrijven dat op de gronden mag worden uitgeoefend. Maar in dit geval zou met de gebruikte formulering ook kunnen worden bedoeld op de uitoefening van agrarische bedrijvigheid in zijn algemeenheid. Naar het oordeel van de Afdeling is de planregel op zichzelf bezien daarom niet duidelijk over hoeveel bedrijven op het hier aan de orde zijnde perceel mogen worden uitgeoefend. De betekenis van de

bepaling wordt ook niet duidelijk als deze, zoals de rechtbank heeft gedaan, wordt gelezen in samenhang met artikel 6.1 van de planregels. In dat artikel wordt weliswaar ook de formulering 'uitoefening van het agrarisch bedrijf' gebruikt, maar dit artikel gaat over de gebiedsbestemming "Agrarisch met waarden" terwijl artikel 4 een bestemming op perceelsniveau is, wat ook blijkt uit de verbeelding. Naar het oordeel van de Afdeling komt daarom betekenis toe aan de plantoelichting. In de toelichting staat onder meer dat de bestemming "Agrarisch - Agrarisch Bedrijf" is gegeven aan alle volwaardige agrarische bedrijven en dat per afzonderlijk bedrijf een bouwvlak is aangegeven. De Afdeling leidt uit de toelichting af dat het de bedoeling is geweest dat op gronden met de bestemming "Agrarisch - Agrarisch Bedrijf" en de aanduiding "bouwvlak" maar één agrarisch bedrijf mag worden uitgeoefend. Hieruit vloeit naar het oordeel van de Afdeling voort dat ook maar één agrarisch bedrijf agrarische activiteiten mag uitoefenen. De rechtbank is ten onrechte tot een ander oordeel gekomen. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Natuurbescherming

JnB 2026, 529

MK ABRS, 06-05-2026, [ECLI:NL:RVS:2026:2584](#)

college van gedeputeerde staten van Zuid-Holland, appellant.

Wet natuurbescherming (Wnb) 2.7

NATUURBESCHERMING. NATUURVERGUNNING. RANDEFFECTEN. INTERN EN EXTERN SALDEREN. Verlenen natuurvergunning voor uitbreiding en exploitatie melkrundveehouderij. Verwijzing naar overweging 35.3 van ABRS 11-12-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:5127](#). In de uitspraak van 11-12-2024, gaat het over een salderingsberekening die gemaakt is voor intern salderen met verschillende bronnen binnen een plangebied voor een grote woningbouwlocatie. De Afdeling ziet niet in waarom het college bij randeffecten die volgen uit een salderingsberekening voor intern salderen wel en bij randeffecten die volgen uit een salderingsberekening voor extern salderen niet met een motivering dat sprake is van modelmatige randeffecten die niet tot een werkelijke bijdrage van stikstofdepositie zullen leiden, zou kunnen volstaan. In beide gevallen gaat het immers om een onderbouwing dat sprake is van schijntoenames. **ADDITIONALITEITSVEREISTE.** De Afdeling stelt met de rechtbank voorop dat de uiteengezette motiveringsverplichting van toepassing is ongeacht de hoogte van het stikstofdepositiesaldo dat voor intern of extern salderen wordt ingezet. Dat de bijdrage van de activiteiten waarmee intern en extern gesaldeerd wordt gering is, daargelaten of dat hier zo is, betekent dus niet dat het college de additionaliteit niet hoeft te motiveren. Met de verwijzing naar AERIUS Monitor, die een daling van stikstofdepositie in de betrokken Natura 2000-gebieden laat zien, en de aanname dat die daling zich zal doorzetten, gelet op de getroffen en voorgenomen landelijke en provinciale maatregelen, heeft het college onvoldoende gemotiveerd dat aan het additionaliteitsvereiste is voldaan. De verwijzing naar de maatregelen is daarvoor te algemeen.

[...] Randeffecten

[...] 6.3. Overweging 35.3 van de uitspraak van 11 december 2024, [ECLI:NL:RVS:2024:5127](#), gaat over zogenoemde randeffecten. Daaruit volgt dat een bestuursorgaan, in geval een salderingsberekening een toename van stikstofdepositie laat zien die veroorzaakt wordt door de

rekeningens, kan volstaan met een motivering waarom de berekende stikstofdepositietoenames kunnen worden aangemerkt als modelmatige randeffecten, die niet tot een werkelijke bijdrage zullen leiden op hexagonen van stikstofgevoelige habitattypen binnen een Natura 2000-gebied in een straal van 25 kilometer van de betrokken bronnen van het plan of project waarvoor het salderen wordt ingezet.

In de uitspraak van 11 december 2024 gaat het over een salderingsberekening die gemaakt is voor intern salderen met verschillende bronnen binnen een plangebied voor een grote woningbouwlocatie. De Afdeling ziet niet in waarom het college bij randeffecten die volgen uit een salderingsberekening voor intern salderen wel en bij randeffecten die volgen uit een salderingsberekening voor extern salderen niet met een motivering dat sprake is van modelmatige randeffecten die niet tot een werkelijke bijdrage van stikstofdepositie zullen leiden, zou kunnen volstaan. In beide gevallen gaat het immers om een onderbouwing dat sprake is van schijntoenames. Dat, zoals MOB op de zitting stelde, de bronnen bij extern salderen vaak op grotere afstand van het beoogde project liggen dan bij intern salderen en dat een reden kan zijn om bij intern salderen op een andere wijze om te gaan met randeffecten dan bij extern salderen, overtuigt de Afdeling niet. Bij intern salderen binnen een grote woningbouwlocatie kunnen de bronnen die beëindigd en voorzien worden ook op grote afstand van elkaar liggen.

Voor zover de handreiking uitgaat van een verschil in omgaan met randeffecten bij intern en extern salderen, leidt dat niet tot een ander oordeel dan hiervoor weergegeven. De handreiking is een hulpmiddel bij de interpretatie van salderingsberekeningen na de invoering van de 25 kilometer rekeningens. De handreiking biedt vergunningverleners een handelingsperspectief hoe om te gaan met randeffecten. Het college is daar niet aan gebonden. Het college kan met een eigen motivering, mits die toereikend is, onderbouwen waarom in een concreet geval sprake is van modelmatige randeffecten die niet tot een werkelijke bijdrage van stikstofdepositie zullen leiden.

6.4. De Afdeling deelt het standpunt van het college dat in de toelichting op de aanvraag toereikend is gemotiveerd dat de berekende depositietoenames in de Natura 2000-gebieden Kennemerland-Zuid en Nieuwkoopse Plassen & De Haeck uitsluitend worden veroorzaakt door de toepassing van de rekeningens van 25 kilometer en dat er met intern en extern salderen binnen de rekenafstand van 25 kilometer van het beoogde project geen sprake zal zijn van een werkelijke toename van stikstofdepositie. Steun voor dit oordeel ziet de Afdeling in de AERIUS-verschilberekeningen die in 2020 en 2021 voor het project zijn gemaakt voordat in AERIUS een rekeningens werd opgenomen. In die verschilberekeningen is op geen enkel punt in Natura 2000-gebieden na intern en extern salderen een toename van depositie door het beoogde project berekend.

6.5. De Afdeling deelt ook het standpunt van het college dat in een geval als dit, waarin op basis van een AERIUS-verschilberekening en toelichting over opgetreden randeffecten is gemotiveerd dat de beoogde situatie niet leidt tot meer of andere gevolgen dan de ingezette mitigerende maatregelen, er geen ecologische beoordeling van de effecten van het beoogde project nodig is. In zo'n geval kan in de passende beoordeling worden volstaan met de verschilberekening, de motivering van de opgetreden randeffecten en een motivering van het additionaliteitsvereiste (vergelijk de uitspraak van de Afdeling van 28 mei 2025, [ECLI:NL:RVS:2025:2404](#), onder 19.6).

Het betoog slaagt.

[...] Additionaliteitsvereiste

[...] 7.1. Het additionaliteitsvereiste houdt in dat de inzet van intern of extern salderen als mitigerende maatregel alleen mogelijk is als de wijziging of beëindiging van de activiteit waarmee intern of extern

gesaldeerd wordt niet al nodig is als instandhoudingsmaatregel (artikel 6, eerste lid, van de Habitatrichtlijn) of passende maatregel (artikel 6 tweede lid, van de Habitatrichtlijn). Als het college besluit dat intern of extern salderen als mitigerende maatregel kan worden ingezet dan moet hij bij de verlening van de vergunning motiveren dat door het treffen van instandhoudingsmaatregelen het behoud van de staat van instandhouding van natuurwaarden is gewaarborgd of dat het herstel van de staat van instandhouding daarvan mogelijk blijft. Het college kan dat doen door aannemelijk te maken dat een (blijvende) daling van stikstofdepositie op gebiedsniveau wordt gerealiseerd (vergelijk de uitspraak van de Afdeling van 14 februari 2024, [ECLI:NL:RVS:2024:625](#), onder 49.2).

Daarnaast moet het college motiveren op welke wijze hij invulling geeft aan de beoordelingsruimte die hij heeft bij de keuze van de te treffen passende maatregelen. Het college kan dat doen door uit te leggen welke andere maatregelen zijn of zullen worden getroffen, binnen welk tijdpad deze maatregelen worden uitgevoerd en wanneer verwacht wordt dat deze effectief zijn (vergelijk de uitspraak van de Afdeling van 30 april 2025, [ECLI:NL:RVS:2025:1971](#), onder 81.5). Ook deze motivering dient voor elk Natura 2000-gebied, waarvoor intern of extern salderen als mitigerende maatregel wordt ingezet, te worden gegeven (vergelijk de uitspraak van de Afdeling van 2 juli 2025, [ECLI:NL:RVS:2025:2973](#), r.o. 6.7).[...]

7.2. De rechtbank heeft terecht overwogen dat het college ontoereikend heeft gemotiveerd dat aan het additionaliteitsvereiste is voldaan. De Afdeling stelt met de rechtbank voorop dat de hierboven uiteengezette motiveringsverplichting van toepassing is ongeacht de hoogte van het stikstofdepositiesaldo dat voor intern of extern salderen wordt ingezet. Dat de bijdrage van de activiteiten waarmee intern en extern gesaldeerd wordt gering is, daargelaten of dat hier zo is, betekent dus niet dat het college de additionaliteit niet hoeft te motiveren.

Met de verwijzing naar AERIUS Monitor, die een daling van stikstofdepositie in de betrokken Natura 2000-gebieden laat zien, en de aanname dat die daling zich zal doorzetten, gelet op de getroffen en voorgenomen landelijke en provinciale maatregelen, heeft het college onvoldoende gemotiveerd dat aan het additionaliteitsvereiste is voldaan. De verwijzing naar de maatregelen is daarvoor te algemeen. Daarmee is niet inzichtelijk gemaakt wat het effect van die maatregelen in de Natura 2000-gebieden zal zijn en is niet onderbouwd dat de landelijke maatregelen en provinciale maatregelen zullen leiden tot de noodzakelijke daling van stikstofdepositie op de relevante natuurwaarden in de betrokken Natura 2000-gebieden (vergelijk de uitspraak van de Afdeling van 2 juli 2025, [ECLI:NL:RVS:2025:2969](#), r.o. 13.4). [...]

JnB 2026, 530

MK Rechtbank Midden-Nederland, 11-05-2026, [ECLI:NL:RBMNE:2026:2268](#)

college van gedeputeerde staten van de provincie Flevoland, verweerder.

Wet natuurbescherming (Wnb) 3.20, 3.22

Regeling natuurbescherming 3.5

NATUURBESCHERMING. FAUNABEHEERPLAN. JACHT. TOETSINGSCRITERIA.

Gedeputeerde staten hoeven de staat van instandhouding van een wildsoort en de door de wildsoort veroorzaakte schade in het jachtgebied niet te betrekken bij een besluit tot goedkeuring van het faunabeheerplan voor de jacht.

[...] 16. De Wnb heeft voor de soorten die zijn aangewezen op grond van de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn en de bijlage bij de Wnb, het uitgangspunt deze in stand te houden en te beschermen. Dit betekent dat het in beginsel verboden is om deze beschermde soorten te doden of te verstoren.

Dit beschermingsregime is opgenomen in de paragrafen 3.1 tot en met 3.3 van de Wnb. Op dit beschermingsregime kan een uitzondering gemaakt worden door het verlenen van een ontheffing of vrijstelling. In dat kader moet worden beoordeeld of er een andere bevredigende oplossing bestaat, of er een noodzaak is tot het verlenen van de ontheffing of vrijstelling en of het verlenen van de vrijstelling of ontheffing niet leidt tot een verslechtering van de staat van instandhouding van de soort. Uit de Wnb volgt niet dat dit beschermingsregime ook van toepassing is op wildsoorten. Deze wildsoorten zijn een in artikel 3.20, tweede lid, van de Wnb apart aangewezen categorie waarvoor het juist in afwijking van dit beschermingsregime is toegestaan ze te doden, te vangen of te verontrusten.⁷

17. Gelet op het hiervoor beschreven onderscheid dat de Wnb maakt tussen beschermde soorten en de jacht op wildsoorten zijn de uitspraken van de Afdeling van 7 april 2021 en 19 april 2023 naar het oordeel van de rechtbank niet van toepassing op het goedkeuringsbesluit van het faunabeheerplan voor de jacht. Uit deze uitspraken volgt, kort samengevat, dat gedeputeerde staten bij de beoordeling van een faunabeheerplan de landelijke en provinciale vrijstellingen voor het doden of verstoren van beschermde soorten moeten toetsen aan het soortenbeschermingsregime uit de Wnb.⁸ Dit betekent dat gedeputeerde staten in het kader van de goedkeuring van een faunabeheerplan dat ziet op beschermde soorten moeten beoordelen of er een andere bevredigende oplossing bestaat, of er een noodzaak is voor het verlenen van de ontheffing of vrijstelling en of er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Deze uitspraken van de Afdeling gaan niet over de jacht op wildsoorten. De rechtbank ziet ook geen reden om deze uitspraken overeenkomstig toe te passen op deze wildsoorten. Zoals hiervoor weergegeven volgt uit de Wnb dat wildsoorten, in tegenstelling tot beschermde soorten, een aparte categorie vormen waarbij het doden, vangen en verontrusten met het oog op de jacht is toegestaan. De rechtbank volgt eiseres dan ook niet in haar standpunt dat de uitspraken van de Afdeling over de landelijke en provinciale vrijstellingen ook van toepassing zijn op een goedkeuringsbesluit van een faunabeheerplan voor wildsoorten.

18. De rechtbank volgt eiseres niet in haar standpunt dat de goedkeuring van een faunabeheerplan voor de jacht nodig is om op een wildsoort te kunnen jagen. Voor beschermde soorten geldt wel dat een vrijstelling pas kan worden gebruikt na goedkeuring van het faunabeheerplan.⁹ Voor wildsoorten is de bevoegdheid om te jagen in de Wnb echter niet gekoppeld aan de goedkeuring van het faunabeheerplan, maar aan het openstellen van de jacht op een wildsoort.¹⁰ Uit artikel 3.22 van de Wnb volgt dat de minister bevoegd is om de jacht op de wildsoorten open te stellen. De minister kan daarbij beperkingen stellen voor het jagen op wildsoorten naar tijd en plaats. Uit artikel 3.22, vijfde lid, van de Wnb volgt dat de jacht op een soort niet wordt opengesteld wanneer de staat van instandhouding in het geding is. Voor de wildsoorten is in de Wnb de beoordeling van de staat van instandhouding dus gekoppeld aan de bevoegdheid van de minister om de jacht al dan niet open te stellen en niet aan de goedkeuring van een faunabeheerplan. Gelet daarop hoeven gedeputeerde staten de staat van instandhouding niet bij de goedkeuring van het faunabeheerplan voor de jacht te betrekken. Eiseres heeft verwezen naar het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 10 september 2009¹¹, waaruit volgt dat de opening van de jacht moet worden getoetst aan artikel 7, vierde lid, van de Vogelrichtlijn. Ook die verwijzing maakt het voorgaande niet anders, nu de bevoegdheid tot het openen van de jacht bij de minister ligt, en niet volgt uit de goedkeuring van het faunabeheerplan.

19. De rechtbank ziet, anders dan eiseres betoogt, ook geen aanleiding voor het oordeel dat uit artikel 3.20, derde lid, van de Wnb volgt dat de staat van instandhouding van een wildsoort bij de goedkeuring van een faunabeheerplan voor de jacht moet worden betrokken. In dit artikel is een

zorgplicht voor de jachthouder geformuleerd om in zijn jachtveld een redelijke stand van het aanwezige wild te handhaven en om schade te voorkomen. De redelijke wildstand kan naar het oordeel van de rechtbank niet gelijk gesteld worden met de staat van instandhouding van een soort zoals die volgt uit de Habitatrichtlijn12. [...]

JnB 2026, 531

MK Rechtbank Noord-Nederland, 08-04-2026, [ECLI:NL:RBNNE:2026:1672](#)

college van Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen, het college.

Verdrag van Aarhus 6 lid 1

Bekendmakingswet 12

Wet natuurbescherming (Wnb) 2.7, 2.8

NATUURBESCHERMING. NATUURVERGUNNING. Natuurvergunning uitbreiden inrichting met het in werking hebben van een vierde verbrandingsinstallatie. I.c. wordt geoordeeld dat aan de beslissing om een vergunning te verlenen geen passende beoordeling ten grondslag ligt waaruit de zekerheid is verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebied Waddenzee niet zal aantasten. VERDRAG VAN AARHUS. Het college heeft een gebrekkige uitvoering gegeven aan de actieve informatieplicht die het heeft om omwonenden en belanghebbenden op de hoogte te brengen van besluiten. Deze actieve informatieplicht geldt ook ten aanzien van de Duitse bewoners in dit grensgebied. Ten aanzien van deze groep wordt tekort geschoten. PROJECT. De vierde verbrandingslijn kan niet als een apart project worden beschouwd. Het college heeft afdoende gemotiveerd dat er sprake is van één project door onder andere te wijzen op de omstandigheden dat de vierde lijn in de nabijheid van de andere installaties wordt gebouwd, de bediening plaatsvindt vanuit dezelfde controlekamer, het personeel hetzelfde is als bij de andere lijnen, er uitwisseling plaatsvindt van ketelvoedingswater, elektriciteit, stoom, perslucht, diesel, ammoniak en proces- en drinkwater en de afvoer van afvalwater en hemelwater wordt aangesloten op de bestaande rioolssystemen. PASSENDE BEOORDELING. Er is geen sprake van een passende beoordeling die voldoende op het concrete plan is toegespitst. Sprake is van een versnipperde beoordeling, waarbij het ontbreekt aan een complete en totale analyse van een ter zake kundige.

[Naar inhoudsopgave](#)

Bijstand

JnB 2026, 532

MK CRvB, 04-05-2026, [ECLI:NL:CRVB:2026:546](#)

college van burgemeester en wethouders van Smallingerland.

Participatiewet (PW) 17 lid 1, 54 lid 3, 58 lid 1

PARTICIPATIEWET. INTREKKING EN TERUGVORDERING BIJSTAND I.V.M. SCHENDING INLICHTINGENVERPLICHTING. De Raad stelt voorop dat, anders dan appellanten lijken te suggereren, voor het recht op bijstand niet relevant is of er een groot of een klein aantal schendingen van de inlichtingenverplichting is. Waar het om gaat, is of appellanten als gevolg van één of meer schendingen van de inlichtingenverplichting over de gehele te beoordelen periode ten onrechte bijstand hebben ontvangen. Alleen al met het zomerhuisje in Turkije heeft het college aan zijn bewijslast voldaan. De Raad stelt voorop dat appellanten in de gehele te beoordelen periode hun inlichtingenverplichting hebben geschonden en dat als gevolg daarvan het recht op bijstand over die periode niet kan worden vastgesteld. Dit betekent dat het college op grond van artikel 58, eerste lid, van de PW verplicht was de kosten van bijstand over de te beoordelen periode terug te vorderen. Het college heeft wat appellanten hebben aangevoerd niet hoeven aanmerken als dringende redenen.

JnB 2026, 533

MK CRvB, 21-04-2026, [ECLI:NL:CRVB:2026:532](#)

college van burgemeester en wethouders van Zandvoort.

Participatiewet (PW) 31 lid 1, eerste volzin, 58 lid 2 aanhef en onderdeel f, ten eerste

PARTICIPATIEWET. ERFENIS. Met het overlijden van de tante van appellant op [datum] 2021 is op die datum zijn aanspraak op het erfdeel ontstaan. Dit betekent dat het college, na de daadwerkelijke ontvangst van de erfenis door appellant op 25 juni 2022, bevoegd was om de kosten van bijstand van hem terug te vorderen, voor zover deze bijstand niet verleend zou zijn, als appellant al op [datum] 2021 over zijn erfdeel had kunnen beschikken. De interingsnorm is niet van toepassing bij terugvordering van naderhand verkregen middelen als bedoeld in artikel 58, tweede lid, aanhef en onder f, ten eerste, van de PW. Aangevallen uitspraak bevestigd.

4.1.1. [...] Artikel 58, tweede lid, aanhef en onder f, ten eerste, van de PW biedt [...] een zelfstandige terugvorderingsgrond, indien bepaalde middelen of aanspraken daarop aanwezig zijn, maar de betrokkene daarover feitelijk nog niet of niet volledig kan beschikken. Zodra de betrokkene over die middelen kan beschikken, kan de bijstandverlenende instantie tot terugvordering overgaan. Dit is vaste rechtspraak.[...]

4.1.2. Bij de ontvangst van een erfenis is sprake van een dergelijk middel. Voor de toepassing van artikel 58, tweede lid, aanhef en onder f, ten eerste, van de PW in de situatie van een erfenis ontstaat de aanspraak op een erfdeel op het tijdstip van overlijden van de erflater. Met het overlijden van de tante van appellant op [datum] 2021 is op die datum zijn aanspraak op het erfdeel ontstaan. Dit betekent dat het college, na de daadwerkelijke ontvangst van de erfenis door appellant op 25 juni 2022, bevoegd was om de kosten van bijstand van hem terug te vorderen, voor zover deze bijstand niet verleend zou zijn, als appellant al op [datum] 2021 over zijn erfdeel had kunnen beschikken.

4.1.3. Dat appellant geen mogelijkheid heeft gehad om te schade te beperken door de bijstand stop te zetten vanaf het moment dat de aanspraak op zijn erfdeel ontstond, teneinde een terugvordering te voorkomen, is geen aanleiding om af te wijken van deze vaste rechtspraak. Op het moment dat de aanspraak op de erfenis ontstond had appellant namelijk wel recht op bijstand, omdat hij toen nog niet beschikte of kon beschikken over de middelen uit die aanspraak. De bijstand is vanaf [datum] 2021 dan ook rechtmatig verleend.

4.2. Appellant heeft verder aangevoerd dat het gekozen systeem voor hem nadelig is. Voor zover er al vanaf [datum] 2021 tot terugvordering zou mogen worden overgegaan, had het college daarbij de zogenaamde interingsnorm van 1,5 maal de bijstandsnorm moeten hanteren. Het bestuursorgaan is gehouden het meest gunstige besluit te nemen. Deze beroepsgrond slaagt ook niet.

4.2.1. De interingsnorm is een norm voor intering op vermogen dat beschikbaar is en is ontwikkeld in relatie tot het criterium “tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan” als bedoeld in artikel 18, tweede lid, van de PW en artikel 48, tweede lid, aanhef en onder b, van de PW. Volgens vaste rechtspraak is deze norm niet van toepassing bij terugvordering van naderhand verkregen middelen als bedoeld in artikel 58, tweede lid, aanhef en onder f, ten eerste, van de PW.[...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Sociale zekerheid overig

JnB 2026, 534

MK CRvB, 01-05-2026, [ECLI:NL:CRVB:2026:520](#)

minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Burgerlijk Wetboek (BW) 3:13, 3:15

Subsidieregeling STAP-budget 3, 5, 7, 8, 10, 12

STAP-REGELING. MISBRUIK VAN RECHT. VERZOEK DWANGSOMMEN AFGEWEZEN.

Appellanten is in het geheel niet te doen geweest om de minister te stimuleren tot het nemen van inhoudelijke besluiten op de door hen ingediende STAP-aanvragen, maar dat zij uitsluitend procederen met het oogmerk om geldsommen te incasseren wegens gesteld niet-tijdig beslissen door de minister. Dit levert misbruik van recht op.

Bij de in hoger beroep ingebrachte vijf besluiten van 5 februari 2025 heeft de minister de (in totaal 654) aanvragen van appellanten op grond van de STAP-regeling afgewezen, omdat deze aanvragen niet compleet zijn en omdat sprake is van misbruik van recht. De beroepen van appellanten tegen de besluiten van 5 februari 2025 worden niet-ontvankelijk verklaard in verband met misbruik van recht.

[Naar inhoudsopgave](#)

Bestuursrecht overig

Arbeid vreemdelingen

JnB 2026, 535

MK ABRS, 13-05-2026, [ECLI:NL:RVS:2026:2767](#)

minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Wet arbeid vreemdelingen (Wav) 2 lid 1

WAV. BOETE. PAYROLLBEDRIJF. Opleggen boete. I.c. wordt geoordeeld dat het besluit ondeugdelijk is gemotiveerd. Uit de toelichting die partijen tijdens de zitting hebben gegeven, begrijpt de Afdeling dat zij niet betogen dat payrollbedrijven in het algemeen een bijzondere positie innemen in het kader van de Wav. Dat kan overigens ook niet worden afgeleid uit de uitspraak van de Afdeling van 23-08-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:3188](#), onder 3.1 tot en met 3.6. Hoewel payrollbedrijven dus niet in het algemeen een bijzondere positie innemen in het kader van de Wav, betoogt de minister wel dat hij in dit geval bij het vaststellen van de mate van verwijtbaarheid rekening heeft gehouden met de omstandigheid dat appellant een payrollbedrijf is. De Afdeling kan dat uit het besluit echter niet afleiden.

[Naar inhoudsopgave](#)

Toeslagen

Jnb 2026, 536

ABRS, 13-05-2026, [ECLI:NL:RVS:2026:2734](#)

minister van Financiën.

Wet hersteloperatie toeslagen (Wht) 9.1

TOESLAGEN. WHT. OVERNAME PRIVATE SCHULD. HARDHEIDSCLAUSULE. I.c. wordt het besluit, voor zover de afwijzing van de aanvraag om overname van het resterende deel van een schuld daarbij is gehandhaafd, wegens schending van artikel 9.1, tweede lid, aanhef en onder a, van de Wht vernietigd. Er blijkt dat sprake is van een zeer hoge schuldenlast die, ondanks inzet en regie van de bewindvoerder, niet onder controle komt. Appellant verkeert aldus in serieuze en structurele financiële nood. Ook heeft appellant aannemelijk gemaakt dat zijn medische klachten zodanig zijn, dat niet valt te verwachten dat hij binnen afzienbare termijn in staat zal zijn zelf inkomen te genereren om verlichting te kunnen brengen in zijn financiële situatie. Zoals is vermeld, erkent de minister de problematische schulden van appellant en de algehele schrijnende situatie. De minister wordt niet gevolgd in zijn standpunt dat in de gegeven omstandigheden geen aanleiding bestaat voor toepassing van de hardheidsclausule. Dat ontruiming dreigt, hoeft niet met een ontruimingsbevel te worden geconcretiseerd, omdat het dan namelijk te laat is om ontruiming te voorkomen. Verder is het geen voorwaarde voor de toepassing van de hardheidsclausule dat door overname van de schuld de schrijnende situatie volledig wordt opgelost. Overname van de onderhavige schuld leidt tot een aanzienlijke vermindering van de schuldenlast en daarmee tot een substantiële verlichting in de schrijnende financiële situatie van appellant.

[Naar inhoudsopgave](#)

Verordeningen

JnB 2026, 537

MK ABRS, 13-05-2026, [ECLI:NL:RVS:2026:2738](#)

burgemeester van Heerlen.

Verordening kansspelautomaten Heerlen 2017

VERORDENING. EXPLOITATIEVERGUNNING. INGANGSDATUM. SCHAARSE

VERGUNNINGEN. Verlenen exploitatievergunning aan speelautomatenhal. Verwijzing naar

ABRS, 02-11-2016, [ECLI:NL:RVS:2016:2927](#). De ingangsdatum van de vergunning is geen

onderdeel van de aspecten - de beschikbaarheid van de schaarse vergunning, de

verdelingsprocedure, het aanvraagtijdvak en de toe te passen criteria - waarover de

burgemeester een passende mate van openbaarheid moet geven. Hoewel het vooraf

bekendmaken van de ingangsdatum kan bijdragen aan een transparante

verdelingsprocedure, is de burgemeester hiertoe niet verplicht. Het zorgvuldigheidsbeginsel

kan met zich brengen dat het bestuursorgaan van een vooraf aangekondigde beoogde
ingangsdatum moet afwijken. De burgemeester had dat in dit geval ook moeten doen.

[...] 4.3. De ingangsdatum van de vergunning is geen onderdeel van de aspecten - de beschikbaarheid van de schaarse vergunning, de verdelingsprocedure, het aanvraagtijdvak en de toe te passen criteria - waarover de burgemeester een passende mate van openbaarheid moet geven. Hoewel het vooraf bekendmaken van de ingangsdatum kan bijdragen aan een transparante verdelingsprocedure, is de burgemeester hiertoe niet verplicht. De transparantieplichting is namelijk bedoeld om gelijke kansen te creëren om mee te dingen naar beschikbare schaarse vergunningen en een vooraf vastgestelde ingangsdatum van de vergunning is geen wezenlijke voorwaarde daarvoor. Daar komt bij dat de beoogde ingangsdatum, zoals deze in dit geval is opgenomen in de Aankondiging van het aanvraagtijdvak, gelet op de bewoordingen daarvan, alleen maar een streefdatum is. Verder volgt uit de Verordening en de Beleidsregels niet dat de vergunning op een bepaald moment moet ingaan, zodat met het noemen van de beoogde ingangsdatum in de Aankondiging geen sprake is van een tijdelijke operationalisering daarvan. De streefdatum, zoals opgenomen in de Aankondiging, is daarom alleen informatief en dus niet op een rechtsgevolg gericht. Bovendien moet een bestuursorgaan op grond van artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) bij de voorbereiding van een besluit de nodige kennis omtrent de relevante feiten en de af te wegen belangen moet vergaren. Dit kan juist met zich brengen dat van een vooraf aangekondigde beoogde ingangsdatum moet worden afgeweken. De rechtbank heeft dan ook ten onrechte geoordeeld dat de burgemeester vanwege het transparantievereiste niet meer kon afwijken van de beoogde ingangsdatum in de Aankondiging.

[...] 5.1. Zoals volgt uit wat is overwogen onder 4.3 kan het zorgvuldigheidsbeginsel met zich brengen dat het bestuursorgaan van een vooraf aangekondigde beoogde ingangsdatum moet afwijken. De Afdeling is van oordeel dat de burgemeester dat in het geval van RTTG ook had moeten doen. [...]

JnB 2026, 538

MK ABRS, 06-05-2026, [ECLI:NL:RVS:2026:2575](#)

college van burgemeester en wethouders van Amsterdam.

Dienstenrichtlijn 4 aanhef en onder 8, 9 lid 1 aanhef en onder b en c, 10 lid 2 onder b

Verordening op het binnenwater 2010 (oud, Vob) 2.3.1 lid 2, 2.4.5 lid 6

Welstandsbeleid

VERORDENING. EXPLOITATIEVERGUNNING PASSAGIERSVERVOER. DIENSTENRICHTLIJN.

Weigering exploitatievergunningen passagiersvervoer voor bedrijfsvaartuigen en afwijzing aanvraag tot wijziging van bestaande exploitatievergunningen passagiersvervoer. I.c. heeft het college de vergunningen niet mogen weigeren vanwege het belang van de welstand. Het college heeft niet aannemelijk gemaakt dat de belangen van de leefbaarheid en de cultuurhistorische waarde van de Amsterdamse binnenstad daadwerkelijk onder druk staan door het uiterlijk van passagiersvaartuigen. Het welstandsbeleid kan dan ook niet worden gerechtvaardigd met een beroep op deze dwingende redenen van algemeen belang. De Afdeling heeft weliswaar in haar uitspraak van 2 april 2025, [ECLI:NL:RVS:2025:1234](#), r.o. 5.2.4, overwogen dat het toegestaan is om welstandsbeleid te voeren, maar in die zaak is niet aangevoerd dat, en dus ook niet door de Afdeling beoordeeld of, het welstandsbeleid in strijd is met de Dienstenrichtlijn. Die uitspraak leidt daarom niet tot een andere conclusie in deze zaak. Dat betekent dat het welstandsbeleid in dit geval wegens strijd met de Dienstenrichtlijn buiten toepassing gelaten moet worden.

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenrecht

Asiel

JnB 2026, 539

MK ABRS, 30-04-2026, [ECLI:NL:RVS:2026:2369](#)

minister van Asiel en Migratie.

Vw 2000 28

ASIEL. De Afdeling oordeelt dat de minister met zijn risicoanalyse niet deugdelijk gemotiveerd heeft waarom appellant bij terugkeer naar Nigeria geen reëel risico loopt op ernstige schade door represailles van mensenhandelaren. De hoogte van de schuld is relevant omdat een hogere schuld de kans vergroot dat de mensenhandelaar represaillemaatregelen neemt. Het standpunt van de minister dat appellant in Nigeria kan terugvallen op een netwerk is naar het oordeel van de Afdeling innerlijk tegenstrijdig. Daarom kan de minister niet concluderen dat het risico op schade door represailles laag is vanwege haar zelfredzaamheid en netwerk.

Inleiding

1. Appellant heeft de Nigeriaanse nationaliteit. De minister acht het geloofwaardig dat zij het slachtoffer is geworden van een Nigeriaanse mensenhandelaar. Appellant is met behulp van de mensenhandelaar naar Europa gereisd. Daardoor is in de ogen van de mensenhandelaar een geldschuld van € 60.000 ontstaan. Appellant werd door de mensenhandelaar gedwongen om in de

prostitutie te werken om deze schuld af te betalen. Voordat zij ontsnapte, heeft appellant € 40.000 daarvan afbetaald, zodat zij nog een restschuld heeft van € 20.000. Zij heeft onder andere aan haar asielaanvraag ten grondslag gelegd dat zij bij terugkeer naar Nigeria vreest voor ernstige schade door represailles van de mensenhandelaar.

1.1. Deze zaak beperkt zich tot dit asielmotief. Appellant heeft namelijk geen hoger beroep ingesteld tegen de tussenuitspraak van de rechtbank, waarin de rechtbank heeft geoordeeld dat haar beroepsgronden over haar andere asielmotieven niet slagen. [...]

De hoogte van de geldschuld

3.4. Met betrekking tot de hoogte van de geldschuld overweegt de Afdeling allereerst het volgende. De minister heeft in het besluit van 10 september 2024 het standpunt ingenomen dat het enkele bestaan van een geldschuld niet betekent dat er sprake is van een reëel risico op ernstige schade, omdat appellant deze schuld zou kunnen afbetalen. Anders dan de rechtbank, volgt de Afdeling dit standpunt niet. Van appellant kan namelijk niet worden verwacht een afbetalingsregeling te treffen met een mensenhandelaar om een buitenrechtelijke schuld te vereffenen die zij werd geacht af te betalen door gedwongen in de prostitutie te werken. De hoogte van de geldschuld is daarom alleen in zoverre relevant, dat de kans dat een mensenhandelaar op zoek gaat naar een vreemdeling om een schuld te verhalen, groter moet worden geacht naarmate de schuld hoger is.

3.5. De minister schat het risico dat appellant loopt als gevolg van het resterende bedrag relatief laag in. Hij wijst er daarbij ten eerste op dat in het algemeen ambtsbericht Nigeria van januari 2023 van het ministerie van Buitenlandse Zaken (AA 2023) en de toelichting daarop van 21 maart 2024, eveneens van het ministerie van Buitenlandse Zaken, staat dat het overgrote deel van de slachtoffers bij terugkeer grote schulden heeft, terwijl fysieke represailles in de verslagperiode maar af en toe voorkwamen. Uit het AA 2023 volgt echter ook dat fysieke represailles zelden nodig waren, omdat mentale en emotionele represailles over het algemeen erg effectief zijn. De Afdeling overweegt dat dit suggereert dat fysieke represailles voorkomen als mentale en emotionele represailles niet het door de mensenhandelaar gewenste resultaat hebben. Daargelaten dat ook mentale en emotionele represailles ernstige schade kunnen veroorzaken, bijvoorbeeld doordat een vreemdeling als gevolg daarvan weer slachtoffer wordt, leiden de door de minister aangehaalde passages daarom niet tot de conclusie dat het risico laag is. Ten tweede wijst de minister erop dat appellant al een substantieel deel van haar schuld heeft afbetaald, namelijk € 40.000. Maar de Afdeling ziet niet in dat de resterende geldschuld van € 20.000 leidt tot de conclusie dat het risico laag is. De minister heeft dat verder ook niet toegelicht. De Afdeling betreft daarbij ook de door appellant aangehaalde passage in het AA 2023 dat mensenhandelaren tot het uiterste gaan om hun investering terug te krijgen wanneer het slachtoffer zelf heeft besloten te vluchten.

Sociaaleconomische achtergrond en financiële middelen, en de beschikbaarheid van een ondersteunend netwerk

3.6. De minister stelt zich op het standpunt dat appellant als 28-jarige alleenstaande vrouw kwetsbaar is, maar dat dat niet betekent dat ze geen netwerk heeft en in economische zin zonder meer niet zelfredzaam is. Hij schat het risico wat dit betreft relatief laag in.

3.7. Het standpunt van de minister dat appellant in Nigeria kan terugvallen op een netwerk is naar het oordeel van de Afdeling innerlijk tegenstrijdig. Enerzijds is het volgens de minister niet aannemelijk dat de familie van appellant wordt bedreigd, aangezien haar verklaring dat de mensenhandelaar haar vader als drukmiddel gebruikt onlogisch is, omdat zij nu juist mede voor haar vader is gevlucht. Anderzijds gaat de minister ervan uit dat appellant kan terugvallen op haar familie, omdat hij de problemen met haar vader niet geloofwaardig acht. Niet in geschil is verder dat de

moeder en zussen van appellant zijn overleden. Dat appellant verder in Nigeria mensen kent die zij online heeft ontmoet, met wie zij de banden zou kunnen intensiveren, is onvoldoende om tot de conclusie te komen dat zij een netwerk heeft om op terug te vallen.

3.8. Over haar werkervaring heeft appellant verklaard dat zij in Nigeria in een winkel heeft gewerkt, haren heeft gevlochten en spullen op haar hoofd heeft gedragen. Over het werk in de winkel heeft zij verklaard dat zij daarvoor niet betaald kreeg, maar dat ze in ruil daarvoor in de winkel mocht slapen. Over het haren vlechten heeft zij verklaard dat zij daarmee een paar keer geld heeft verdiend, namelijk 200 Nigeriaanse naira, omgerekend € 0,13. De minister onderkent dat appellant niet veel geld zal verdienen, maar beziet haar zelfredzaamheid in samenhang met het ondersteunend netwerk waarover zij zou beschikken. Mede gelet op wat de Afdeling onder 3.7 heeft overwogen, kon de minister niet tot de conclusie komen dat het risico voor appellant relatief laag is wat betreft haar netwerk en zelfredzaamheid.

De uitkomst van de risicoanalyse

3.9. Gelet op wat de Afdeling heeft overwogen onder 3.4 tot en met 3.8, heeft de minister met zijn risicoanalyse niet deugdelijk gemotiveerd waarom appellant bij terugkeer naar Nigeria geen reëel risico loopt op ernstige schade door represailles van mensenhandelaren.

JnB 2026, 540

MK Rechtbank Den Haag, 14-04-2026, [ECLI:NL:RBDHA:2026:9143](#)

minister van Asiel en Migratie.

Richtlijn 2011/95 15c

ASIEL. Deze uitspraak gaat onder andere over de vraag of het gewijzigde landenbeleid voor Jemen van de minister voldoet aan de opdracht van de Afdeling Bestuursrecht van de Raad van State om humanitaire omstandigheden te betrekken in de beoordeling of er in Jemen sprake is van een situatie in de zin van artikel 15c van de Kwalificatierichtlijn. De rechtbank oordeelt dat de minister niet heeft voldaan aan de uitspraak van de Afdeling Bestuursrecht van de Raad van State en het arrest CF en DN van het Hof van Justitie van de Europese Unie. De minister heeft niet deugdelijk de humanitaire omstandigheden als direct of indirect gevolg van het handelen en/of het nalaten van een actor van ernstige schade in het kader van willekeurig geweld in kaart gebracht. Daarbij is belangrijk dat uit het arrest CF en DN blijkt dat de minister een allesomvattende beoordeling van alle relevante omstandigheden moet maken en de beoordeling van de minister voldoet niet aan die maatstaf. Ook wordt miskend dat de invloed van de humanitaire omstandigheden wel degelijk groot kunnen zijn bij de beoordeling of sprake is van een uitzonderlijke situatie als bedoeld in artikel 15c.

[Naar inhoudsopgave](#)

Regulier

JnB 2026, 541

MK ABRS, 06-05-2026, [ECLI:NL:RVS:2026:2528](#)

minister van Asiel en Migratie.

Vw 2000 14

REGULIER. Aangifte van mensenhandel. Afwijzing aanvraag verblijfsvergunning regulier omdat er op dat moment geen strafrechtelijk opsporings- of vervolgingsonderzoek naar

mensenhandel meer liep. Dat het moment van ontvangst van het Model M55-formulier bepalend is voor de vraag wanneer de aanvraag is gedaan en niet het moment waarop de aangifte is gedaan, en dat geen termijn is bepaald voor het doorsturen van het Model M55-formulier naar de minister, leidt niet tot het oordeel dat het beleid om die reden willekeurig is.

Inleiding

1. Betrokkene komt uit Sierra Leone en heeft op 1 maart 2023 aangifte gedaan van mensenhandel bij de politie. Op 9 maart 2023 heeft het Openbaar Ministerie (OM) laten weten dat het geen vervolging instelt wegens het ontbreken van voldoende opsporingsindicaties en dat de aanwezigheid van betrokkene in Nederland voor hem daarom niet noodzakelijk is. De minister heeft vervolgens op 14 maart 2023 de kennisgeving van aangifte of het verlenen van medewerking aan het strafproces mensenhandel (het Model M55-formulier) ontvangen van de Afdeling Vreemdelingenpolitie, Identificatie en Mensenhandel. Volgens zijn beleid merkt de minister dit formulier ambtshalve aan als een aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd, zodra de politie of de Koninklijke Marechaussee (KMar) deze heeft doorgestuurd. De minister heeft deze aanvraag echter op dezelfde dag afgewezen, omdat er op dat moment geen strafrechtelijk opsporings- of vervolgingsonderzoek naar mensenhandel meer liep en betrokkene daardoor volgens hem niet voldoet aan de vereisten voor het verlenen van de gevraagde vergunning. [...]

Het systeem van de Awb

3.1. De minister voert in dit verband terecht aan dat zijn beleid betrekking heeft op mensenhandel, zodat het noodzakelijk is dat de politie of het OM eerst beoordeelt of de aangifte ook daadwerkelijk een aangifte van mensenhandel is en bijvoorbeeld niet een aangifte van een zedenmisdrijf. Daarbij ligt met het doen van die aangifte nog geen aanvraag voor. Het beleid van de minister om de kennisgeving van een dergelijke aangifte aan te merken als een aanvraag voor een verblijfsvergunning regulier voor slachtoffers en getuige-aangevers van mensenhandel bewerkstelligt ten gunste van de vreemdeling dat hij geen afzonderlijke aanvraag hoeft in te dienen. Daarvoor is wel noodzakelijk dat de minister van het bestaan van die aangifte op de hoogte is. In dit geval is dat dus pas zodra de politie of de KMar het Model M55-formulier heeft doorgestuurd naar de minister en hij dit formulier ook heeft ontvangen. De Afdeling wijst ter vergelijking op haar uitspraak van 21 december 2018, [ECLI:NL:RVS:2018:4279](#), onder 6.1. Anders dan de rechtbank heeft overwogen, is het beleid op dit punt dan ook niet in strijd met het systeem van de Awb.

3.2. De doorzendplicht, neergelegd in artikel 2:3, eerste lid, van de Awb, is alleen al gelet op het voorgaande niet relevant voor het beleid in paragraaf B8/3.1 van de Vc 2000. De situatie uit dit artikelonderdeel waarin een bestuursorgaan een stuk heeft ontvangen, terwijl een ander bestuursorgaan voor de behandeling daarvan bevoegd is, doet zich hier immers niet voor. De rechtbank heeft dan ook ten onrechte overwogen dat het beleid ook op dit punt in strijd is met het systeem van de Awb. Dat het moment van ontvangst van het Model M55-formulier bepalend is voor de vraag wanneer de aanvraag is gedaan en niet het moment waarop de aangifte is gedaan, en dat geen termijn is bepaald voor het doorsturen van het Model M55-formulier naar de minister, leidt niet tot het oordeel dat het beleid om die reden willekeurig is.

Het evenredigheidsbeginsel

3.3. Anders dan de rechtbank heeft geoordeeld, is het beleid ook niet in strijd met het evenredigheidsbeginsel. Dit beleid heeft als doel om de vreemdeling te faciliteren die een aangifte mensenhandel doet in de aanvraag voor een verblijfsvergunning regulier. Om als aanvraag te kunnen worden aangemerkt, moet duidelijk zijn dat een aanvraag is gedaan. Dit is het geval op het

moment dat de politie of de KMar het Model M55-formulier heeft doorgestuurd naar de minister. Het vereiste dat de minister dit formulier moet hebben ontvangen om als aanvraag te worden aangemerkt, is dus zowel geschikt als noodzakelijk. De reden dat de aangifte mensenhandel niet direct een aanvraag is, is gelegen in de vereiste beoordeling van die aanvraag. Deze werkwijze kan er in de praktijk in voorkomend geval toe leiden, zoals hier, dat de minister de kennisgeving pas ontvangt wanneer het OM al heeft laten weten dat het geen vervolging instelt. Dat enkele gegeven maakt het beleid van de minister niet onevenredig.

3.4. De minister betoogt dan ook terecht dat de rechtbank ten onrechte heeft geoordeeld dat de minister de aanvraag ondeugdelijk gemotiveerd heeft afgewezen en op deze wijze heeft gehandeld in strijd met artikel 7:12, eerste lid, van de Awb, omdat zij volgens de rechtbank een besluit had moeten nemen op basis van de omstandigheden op 1 maart 2023. Op dat moment had betrokkene immers alleen aangifte van mensenhandel gedaan en had de politie nog geen Model M55-formulier doorgestuurd naar de minister. Er lag dus nog geen aanvraag voor de minister in de zin van artikel 1:3, derde lid, van de Awb. De grief slaagt.

[Naar inhoudsopgave](#)

Richtlijnen en verordeningen

JnB 2026, 542

MK ABRS, 13-05-2026, [ECLI:NL:RVS:2026:2660](#)

minister van Asiel en Migratie.

Richtlijn 2008/115/EG 3

Richtlijn 2013/32/EU 33, 38

TERUGKEERRICHTLIJN. PREJUDICIËLE VERWIJZING. Moet het woord ‘vrijwillig’ in artikel 3, derde lid, derde streepje, van Richtlijn 2008/115/EG, gelezen in het licht van de doelstelling van die richtlijn om een doeltreffend verwijderings- en terugkeerbeleid te voeren en in samenhang met artikel 33, tweede lid, onder c, en artikel 38 van Richtlijn 2013/32/EU, zo worden uitgelegd dat dit verwijst naar de keuze van bestemming van de onderdaan van een derde land?

Bij deze uitspraak heeft de Afdeling een [persbericht](#) (“Afdeling bestuursrechtspraak stelt prejudiciële vraag over Europese Terugkeerrichtlijn”) uitgebracht.

JnB 2026, 543

HvJEU (Derde kamer), 13-05-2026, [ECLI:EU:C:2026:397](#)

Shamsi.

Richtlijn 2008/115/EG 6, 8, 9

TERUGKEERRICHTLIJN. De Terugkeerrichtlijn staat niet in de weg aan het uitvaardigen van een terugkeerbesluit tegen illegale vreemdelingen die een langdurige of levenslange gevangenisstraf uitzitten en daardoor het land niet kunnen verlaten.

Het Hof (Derde kamer) verklaart voor recht:

1) De artikelen 6, 8 en 9 van richtlijn 2008/115/EG [Terugkeerrichtlijn], gelezen in samenhang met het evenredigheidsbeginsel, moeten aldus worden uitgelegd dat

zij niet in de weg staan aan de uitvaardiging van een terugkeerbesluit tegen een illegaal verblijvende derdelander wanneer hij wegens de tenuitvoerlegging van een langdurige of levenslange gevangenisstraf waartoe hij is veroordeeld, het grondgebied van de betrokken lidstaat niet vrijwillig kan verlaten of gedurende een lange periode niet kan worden verwijderd, mits de nationale regeling in voldoende waarborgen voorziet om te verzekeren dat bij de tenuitvoerlegging van dat besluit artikel 5 van die richtlijn en het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie worden nageleefd.

2) Richtlijn 2008/115 moet aldus worden uitgelegd dat zij een lidstaat niet verplicht om een verblijfsvergunning te verlenen aan een illegaal op zijn grondgebied verblijvende derdelander wanneer deze daar langdurig of levenslang in detentie zit.

Naar aanleiding van dit arrest heeft de Raad van State een [persbericht](#) ("Europees Hof beantwoordt prejudiciële vragen over terugkeerbesluiten voor vreemdelingen in detentie") uitgebracht.

JnB 2026, 544

HvJEU (Vijfde kamer), 23-04-2026, [ECLI:EU:C:2026:335](#)

Freie Hansestadt Bremen.

Richtlijn 2008/115/EG3, 11

TERUGKEERRICHTLIJN. Het Hof (Vijfde kamer) verklaart voor recht:

Artikel 3, punt 6, en artikel 11, lid 2, van richtlijn 2008/115/EG [Terugkeerrichtlijn]

moeten aldus worden uitgelegd dat zij zich niet verzetten tegen een nationale regeling op grond waarvan in beginsel een inreisverbod voor onbepaalde tijd voor het grondgebied van de lidstaten moet worden opgelegd aan een illegaal verblijvende derdelander ten aanzien van wie een terugkeerbesluit is uitgevaardigd wanneer dit laatste besluit is gebaseerd op het bestaan van een terroristische dreiging, mits de bevoegde nationale instantie naar behoren rekening kan houden met alle omstandigheden van het concrete geval ter rechtvaardiging van de vaststelling dat sprake is van een dergelijke dreiging en van de toepasselijkheid van die regeling in het betrokken concrete geval.

JnB 2026, 545

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Roermond, 04-05-2026, [ECLI:NL:RBDHA:2026:10567](#)

minister van Asiel en Migratie.

Richtlijn 2011/95 12

KWALIFICATIERICHTLIJN. PREJUDICIËLE VERWIJZING. Uitsluitingsgrond staatloze Palestijnen.

Dient artikel 12, eerste lid onder a, van richtlijn 2011/95, gelezen in samenhang met artikelen 1 en 21, tweede lid, van het Handvest van de Grondrechten, aldus te worden uitgelegd dat staatloze Palestijnen die door UNRWA zijn geregistreerd, maar voorafgaand aan het indienen van een verzoek om internationale bescherming in de Unie niet hebben verbleven in het werkgebied van UNRWA en/of niet eerder om bescherming en bijstand van UNRWA hebben gevraagd, niet zijn uitgesloten van de regeling zoals bedoeld in van artikel 12, eerste lid onder a, van richtlijn 2011/95? Komen staatloze Palestijnen, als de eerste volzin van artikel 12, eerste lid onder a, van richtlijn 2011/95 van toepassing is, ipso facto in aanmerking voor de voorzieningen uit hoofde van richtlijn 2011/95, indien op het moment van het indienen van het verzoek om internationale bescherming, het beoordelen van dat verzoek door de administratieve autoriteit of de rechterlijke controle van het besluit op dat

verzoek, blijkt dat de toegang van deze staatloze Palestijn tot het werkgebied van de UNRWA niet is verzekerd.

[Naar inhoudsopgave](#)

Toezicht en vrijheidsontneming

JnB 2026, 546

MK ABRS, 23-04-2026, [ECLI:NL:RVS:2026:2231](#)

minister van Asiel en Migratie.

Vw 2000 6 lid 3

VRIJHEIDSONTNEMENDE MAATREGEL. Het gegeven dat appellant een verzoek om voorlopige voorziening heeft ingediend in de asielzaak, betekent niet dat hij voldoet aan de voorwaarden voor toegang tot het Schengengebied.

2. Appellant komt in grief 1 tevergeefs op tegen het oordeel van de rechtbank dat de passage in het asielbesluit dat hij het verzoek om voorlopige voorziening in Nederland mag afwachten, niet betekent dat hem de toegang tot Nederland is verschaft, maar alleen dat hij niet mag worden uitgezet voordat voorzieningenrechter van de rechtbank op dat verzoek heeft beslist. De rechtbank heeft terecht geoordeeld dat de grensdetentie mag voortduren tot de voorzieningenrechter die beslissing neemt.

2.1. Het gegeven dat appellant een verzoek om voorlopige voorziening heeft ingediend in de asielzaak, betekent niet dat hij voldoet aan de voorwaarden voor toegang tot het Schengengebied (artikel 6 van de Schengengrenscore). De Afdeling verwijst daarnaast naar haar uitspraak van 1 juli 2025, [ECLI:NL:RVS:2025:2925](#), waarin zij onder 3.2 en 3.2.1 aan de hand van Unierecht heeft uitgelegd onder welke omstandigheden grensdetentie op grond van artikel 6, derde lid, van de Vw 2000 kan voortduren. Daaronder valt de periode waarin appellant in afwachting is van de beslissing op zijn verzoek om voorlopige voorziening hangende zijn beroep in de asielzaak.

2.2. Appellant doet verder een beroep op het vertrouwensbeginsel, maar dit slaagt niet. Gelet op wat de Afdeling onder 2.1 heeft overwogen, kan de mededeling dat hij de behandeling van een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening in Nederland mag afwachten in het besluit waarbij zijn asielaanvraag niet-ontvankelijk is verklaard, een terugkeerbesluit is genomen en een inreisverbod is uitgevaardigd, redelijkerwijs niet de indruk wekken dat hem de toegang tot het Schengengebied zou worden verleend. Daarbij is tevens van belang dat in het besluit ook is vermeld dat de grensdetentie wordt voortgezet.

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenbewaring

JnB 2026, 547

MK ABRS, 11-05-2026, [ECLI:NL:RVS:2026:2639](#)

minister van Asiel en Migratie.

Vw 2000 59a

VREEMDELINGENBEWARING. Appellant klaagt terecht dat de rechtbank niet heeft onderkend dat de minister haar op een onjuiste wettelijke grondslag in bewaring heeft gesteld. Uit de relevante feiten volgt immers dat de toepasselijke termijn voor een overdracht is verstreken.

2.1. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen is het enige vereiste van artikel 59a van de Vw 2000 dat artikel 28 van de Dublinverordening in acht wordt genomen. Omdat het opleggen van de maatregel van bewaring krachtens artikel 59a van de Vw 2000 een bezwarend besluit is, moet de minister, voor hij de vreemdeling in bewaring stelt, een onderzoek verrichten naar de voor de bewaring relevante feiten en aan de hand van deze feiten beoordelen of een concreet aanknopingspunt bestaat en of een voor een overdracht vastgestelde termijn niet is verstreken. Zie de uitspraak van de Afdeling van 3 mei 2021, [ECLI:NL:RVS:2021:944](#), onder 4.

2.2. Uit de op de zaak betrekking hebbende stukken volgt dat Zwitserland in 2021 een Dublinclaim van Nederland heeft geaccepteerd. Omdat appellant daarna met onbekende bestemming is vertrokken, heeft Nederland haar niet kunnen overdragen binnen de overdrachtstermijn. De minister heeft daarna op 16 december 2025 een Dublinclaim van Duitsland afgewezen, omdat hem niet duidelijk was waar appellant verbleef toen zij met onbekende bestemming is vertrokken en de Zwitserse autoriteiten Nederland niet hebben laten weten dat zij niet meer verantwoordelijk zouden zijn voor de behandeling van de asielaanvraag van appellant.

2.3. Voor zover onduidelijkheid bestond over de verblijfplaats van appellant ten tijde van de claim uit Duitsland, is die onduidelijkheid in het gehoor voorafgaand aan het opleggen van de maatregel op 2 februari 2026 weggenomen. Appellant legt daarin namelijk uit dat zij alleen in België bij familie heeft verbleven en dat zij niet naar Zwitserland terug wilde. De minister had op dat moment, gezien de hiervoor genoemde bewijslast ten aanzien van de beoordeling van de feiten, moeten concluderen dat hij door het verstrijken van de overdrachtstermijn verantwoordelijk is geworden voor appellant en dat hij de claim van Duitsland op 16 december 2025 op onjuiste gronden heeft afgewezen. In de afwijzing van de claim van Nederland door Duitsland op 13 februari 2026 en de door appellant overgelegde memo van de minister van dezelfde datum wordt dit ook bevestigd. De minister heeft dit echter nagelaten in te brengen in de procedure bij de rechtbank.

2.4. Appellant klaagt daarom terecht dat de rechtbank niet heeft onderkend dat de minister haar op een onjuiste wettelijke grondslag in bewaring heeft gesteld. Uit de relevante feiten volgt immers dat de toepasselijke termijn voor een overdracht is verstreken. De minister heeft dat niet onderkend en heeft daarmee niet aan de op hem rustende bewijslast voldaan. Anders dan de rechtbank heeft overwogen, kan de motivering van de weigering door Nederland van de claim uit Duitsland of de daaropvolgende claim van Nederland op Duitsland niet gezien worden als een actueel concreet aanknopingspunt dat de Dublinverordening op appellant van toepassing was. Hieruit volgt dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat op 2 februari 2026 een concreet aanknopingspunt voor overdracht op grond van de Dublinverordening bestond. De minister heeft appellant niet op de juiste wettelijke grondslag in bewaring gesteld. De bewaring was daarmee vanaf het begin onrechtmatig.

JnB 2026, 548

MK ABRS, 11-05-2026, [ECLI:NL:RVS:2026:2544](#)

minister van Asiel en Migratie.

Vw 2000 59a

VREEMDELINGENBEWARING. Anders dan de minister heeft aangenomen, is de verantwoordelijkheid niet op Zwitserland overgegaan omdat appellant inmiddels meerderjarig is en hij na het besluit van 11 juni 2025 een asielaanvraag heeft ingediend in een andere lidstaat, terwijl het eerdere terugnameverzoek van Zwitserland niet tot een overdracht aan Nederland had geleid. Voor de minister moet op het moment van inbewaringstelling dan ook duidelijk zijn geweest dat een overdracht van appellant op grond van de Dublinverordening niet mogelijk was.

2. De enige grief is gericht tegen het oordeel van de rechtbank dat op het moment van de inbewaringstelling van appellant op 31 oktober 2025 een concreet aanknopingspunt bestond dat hij onder de werkingssfeer van de Dublinverordening valt. De rechtbank heeft daarbij betrokken dat er een Eurodac-treffer was en dat de minister op 30 oktober 2025 een claimverzoek heeft gedaan aan Zwitserland.

2.1. De grief slaagt. De minister is er namelijk ten onrechte van uitgegaan dat een concreet aanknopingspunt voor overdracht op grond van de Dublinverordening bestond, omdat de verantwoordelijkheid voor de behandeling van de asielaanvraag van appellant naar Zwitserland zou zijn verschoven.

2.2. Weliswaar is in Eurodac geregistreerd dat appellant op 13 maart 2024 een asielaanvraag heeft ingediend in Zwitserland, maar de minister heeft de asielaanvraag van appellant afgewezen bij het besluit van 11 juni 2025. Daarmee is de verantwoordelijkheid op Nederland blijven rusten. Dat volgt uit artikel 18, eerste lid, aanhef en onder d, van de Dublinverordening. De situaties die de verantwoordelijkheid zouden kunnen doen verschuiven naar een andere lidstaat als omschreven in artikel 19 en artikel 23, derde lid, van de Dublinverordening zijn niet van toepassing. Anders dan de minister heeft aangenomen, is de verantwoordelijkheid niet op Zwitserland overgegaan omdat appellant inmiddels meerderjarig is en hij na het besluit van 11 juni 2025 een asielaanvraag heeft ingediend in een andere lidstaat, terwijl het eerdere terugnameverzoek van Zwitserland niet tot een overdracht aan Nederland had geleid. Voor de opvatting van de minister is geen steun te vinden in de Dublinverordening.

2.3. Voor de minister moet op het moment van inbewaringstelling dan ook duidelijk zijn geweest dat een overdracht van appellant op grond van de Dublinverordening niet mogelijk was, gelet op de artikelen van die verordening en de feiten en omstandigheden van het geval. Er bestond daarom geen concreet aanknopingspunt voor een dergelijke overdracht. De rechtbank heeft dat niet onderkend.

[Naar inhoudsopgave](#)